

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

dag været talt forstående ord om de enligstillede boligproblem, idet de jo i en årække har været stedbørn, og de føler det, som om en menneskeret er taget fra dem. De enligstillede, som jeg taler om, er dem, som er kommet lidt til års, og som ikke har en lejlighed, og jeg vil mene, at man også må se på deres forhold i forbindelse med boliganvisningen, idet mange af disse enligstillede nødigt vil flytte langt ud, gerne vil bo lidt mere centralt, lidt mere i nærheden af, hvor de iøvrigt har deres gang.

For det socialfilantropiske byggeris vedkommende ændrer lovforslaget tilskudsbestemmelserne således, at de 5 pct., som den nuværende lov forlanger at virksomheden selv skal indskyde, for at der kan opnås det store offentlige tilskud, bortfalder. Vi fra mit partis side mener fremdeles, at det ikke kun skal være stat og kommune, der giver disse indskud, men at virksomheden selv bør give et indskud.

Jeg vil gerne sige et par ord om parcelbyggeriet. Parcelbyggeriet har altid haft det radikale venstres varme interesse. Lovforslaget opretholder den nuværende tredeling mellem mindrebemidlede, der bygger til eget brug, forretningsmæssigt og andet privat byggeri samt endelig de såkaldte kapitel VIII a-huse, hvorom bestemmelser gennemførtes for to år siden på radikalt initiativ. Belåningen sker for de sidstnævnte vedkommende på grundlag af vurdering og ikke på grundlag af anskaffelsesomkostninger, og tilskuddet består i, at renten er fastsat til 4½ pct., altså nær markedsrenten. Det er muligt, at ministeren har ret i, at det ville være for radikalt et brud på den hidtidige praksis, hvis man henviste alle undtagen de ovennævnte mindrebemidlede til denne låneordning indenfor parcelhusbyggeriet; men det må vi se nærmere på.

Det lyder rimeligt, at man nedsætter maksimum for det areal, der kan få lån og tilskud efter de almindelige regler. Der er i de senere år bygget en del noget større huse af bygherrer, der var så velsituerede, at det var urimeligt, at de skulle have så store subventioner. De bygherrer, der ønsker at bygge et noget større og noget bedre hus, henvises efter lovforslaget til låneordningen efter vurdering, den såkaldte kapitel VIII a-låneordning; men ligesom nu

må arealet ikke overstige 130 m². Der henvises altså efter lovforslaget flere huse end tidligere til denne låneordning, og det kan jeg kun være tilfreds med.

I bemærkningerne til lovforslaget er det oplyst, at der af kapitel VIII a-huse er opført ca. 1 200 lejligheder, der har fået udbetalt lån, og at der er givet tilsagn om lån til andre ca. 1 200. Når man betænker, at det var en helt ny låneordning, man indførte i 1952, og en ordning, som ikke på langt nær giver de subventioner som de almindelige ordninger, synes jeg, man har lov at fastslå, at det er et antageligt antal, der har sat pris på denne låneordning, ifølge hvilken der ikke til boligministeriet skal indsendes planer, og hvor man i det hele står friere. For det offentlige betyder det mindre administration, mindre arbejde og mindre tilskud. Det er derfor rimeligt at udvide denne ordning, så meget mere som de friere forhold meget vel kan virke i retning af nedsættelse af produktionsomkostningerne.

Det ærede medlem hr. Carl P. Jensen fremdrog oplysninger fra bemærkningerne til lovforslaget med hensyn til en foretaget kvalitetskontrol overfor de såkaldte kapitel VIII a-huse, og han fremhævede, at 30 pct. af disse var under standarden. Dertil vil jeg for det første sige, at opgørelsen hviler — således som det også blev nævnt — på en meget summarisk undersøgelse, men denne viser altså, at 70 pct. af disse huse ikke er under den almindelige standard. Endelig vil jeg hævde, at navnlig når det drejer sig om parcelhuse, må de enkelte vel have lov til at bygge sådan, som de nu finder for godt, når de overholder de almindelige byggerereglementer. Det kan ikke være sådan, at man for ethvert byggeri her i landet fra boligministeriets side fastsætter bestemte regler om, hvorledes det skal være. Jeg vil endda mene, at meget taler for at anvende kapitel VIII a-låneordningen ikke alene overfor parcelhuse, men også overfor høj bebyggelse af mindre omfang; ikke blot fordi denne ordning er enklere, men også fordi der her ville være en naturlig opgave for mindre håndværksmestre. Den stærke tendens henimod, at alt bliver storbyggeri, er ikke kun af det gode; der må også være plads for den mindre håndværksmester, der ikke kan undværes.